

Драгоцена слобода

Као што је вероватно већ познато корисницима друштвених мрежа, постоји нешто што се зове алгоритам и то представља сложен скуп правила и прорачуна које користе платформе друштвених медија да би дале приоритет садржају који корисници виде у својим профилима. Претходно понашање корисника, релевантност садржаја и популарност објава су неки од кључних фактора алгоритма које узимају у обзир различите платформе друштвених медија. Дакле, на бази интересовања и претходних активности нуде се нови садржаји онима који их траже.

Тако сам преко једне објаве на Фејсбуку пре пар месеци сазнао да у срцу Белгије стоји изванредан симбол отпорности, братства и несаломљивог људског духа: масонска скулптура „Liberté chérie“ (у преводу „драгоцена, вољена слобода“). Ово моћно дело обележава један од најнеобичнијих чинова пркоса у масонској историји, када је седам масона формирало тајну Ложу у бруталним условима нацистичког концентрационог логора.

Име „Драгоцена слобода“ није тек тако изабрано и извучено је из текста „Марсељезе“. Током Другог светског рата, тачније 15. новембра 1943. године, белгијски борци из Покрета отпора који су такође били и масони у различитим Ложама – били су затворени у концентрационом логору Хут Емсландлагер, у Естервегену, у Немачкој. Упркос сталној претњи од откривања и смрти, ови људи су створили тајну масонску ложу – једну од ретких за које се зна да су деловале унутар нацистичког логора. Њих седморица: Пол Хансон, Франц Рошат, Жан Сиг, Амеде Миклот, Лик Сомерхаусен, Ги Ханекар и Џозеф Дегелдр.

Оснивачи, сви слободни зидари, а сада политички затвореници, одржавали су своје ритуале у тајности, користећи импровизоване симболе и шапутане заклетве. Састајали су се у малој колиби (познатој као „Колиба бр.6“) под изговором едукативних сесија, а помагао им је католички свештеник који је чувао стражу. Њихов циљ није био само да одрже дух слободног зидарства живим, већ и да одрже сопствену моралну снагу, достојанство и осећај братства усред ужаса који су их окруживали. Након првог ритуалног рада, на којем је чак уприличен и пријем новог брата, тематски су припремљени даљи сусрети. Један је био посвећен симболу Великог архитекте Универзума, други „будућности Белгије“, а трећи „положају жена у слободном зидарству“.

Иако су Други светски рат и Холокауст свакако били неке од најмрачнијих епизода у историји човечанства, Светлост је ипак победила Таму и јако засијала у тим новембарским ноћима. У то време, сама чињеница да је неко слободни зидар доводила је до затвора и прогонства. Ипак, ни то није било довољно да спречи неустрашиву и храбру Браћу да то управо то буду и да наставе то да буду, чак и док су били заточени у нацистичком концентрационом логору. Као што генерално затвореницима није било лако да исповедају своју веру у нацистичким концентрационим логорима, тако се ни слободни зидари нису могли окупити да би обавили свој посао рефлексивне и филозофске интроспекције. Насиље, лишавање слободе и физичко и ментално злостављање којима су затвореници били изложени стварани су са посебном намером да им понизе морал, да им „сломе дух“. Међутим, чак и у том окружењу потпуне људске деградације, наша заробљена Браћа су била у стању да виде заједнички идеал због којег би вредело покушати да се преживи. Нажалост, само неколицина је успела – само двојица од седморице оснивача Ложе су преживели пакао концентрационог логора и касније поделили са светом ову несвакидашњу причу.

Чињеница да су браћа затворена у нацистичком концентрационом логору учинила нешто тако једноставно, а тако дубоко и снажно као што је стварање масонске Ложе, заправо је је пружила доказ о томе како поступак иницијације, коју масон стално својим радом оживљава, ослобађа од непредвидивости прљавог, профаног света у коме се понекад налази, а што га никада неће спречити да се бори за принципе и вредности које исповеда.

Ово је мала почаст коју можемо да одамо и тако јавно изразимо своје дивљење и поштовање према оној браћи која пре 80 година, упркос свим недаћама којима су били изложени, нису се одрекла обавеза које су преузели и, иако физички потчињени. Они су били у стању да остваре своју слободну вољу и, чинећи да њихова снага живота као слободних зидара превлада, одлучили су да непрестано раде на постизању циљева слободног зидарства, упркос свему. Они су били у стању да одрже своје достојанство, своје етичке и моралне вредности нетакнутим и, колико је то могуће, сачували су своје умове слободним, никада не губећи наду да ће једног дана повратити своју највећу вредност и предност: „ДРАГОЦЕНУ СЛОБОДУ“ и поново постати људи слободни од сваког угњетавања.

Скулптура коју је 2004.године израдио вајар Жан де Сал представља почаст храбрости и одлучности ових седам људи који су, чак и суочени са угњетавањем, настојали да одрже своје вредности. Масонска симболика је суптилно уграђена у дизајн, укључујући масонско руковање, троугао и шестар, и друге елементе и представља снажан моменат позитивности у односу на седам изливених силуета логором измучених људи. Руке укрштене у братски ланац доминирају у односу на жицу која их везује. Скулптура је такође важан подсетник на отпорност људског духа, чак и под екстремним притиском, и улогу тајних друштава попут слободног зидарства у отпору репресивним силама током ратних времена. Трошкове израде скулптуре су заједнички изнели слободни зидари из Ложа Белгије и Немачке.

Прича о „драгоценост слободи“ нас подсећа да слобода није само политички или друштвени услов – то је духовни императив. Кроз тајне састанке седам храбрих масона у Естервегену и скулптуру која им сада одаје почаст, њихова порука и даље јако гори: чак и у ланцима, слобода се може неговати, неговати и преносити даље. И, попут на почетку поменутог алгоритма, ми слободни зидари настављамо да се на бази интересовања и претходних активности повезујемо једин са другима и креирамо нове садржаје онима који их траже. И добро знамо да Храм није само зграда, да Ложа не мора да буде богато украшена, да је за Рад довољно имати слободне људе на добром гласу. И да нема тог ланца који је јачи од Братског ланца.

Литература:

[Maurice Orcher Resistant et Martyr \(1919 - 1944\): Création de la loge "Liberté Chérie" au camp d'Esterwegen](#)

[Liberté chérie, une loge maçonnique au camp d'Esterwegen](#)

[LIBERTÉ CHÉRIE - ARLS: Universitária Professor José de Souza Herdy](#)

[Microsoft Word - liberte_cherie_Fernand ERAUW](#)

[Microsoft Word - liberte_cherie_Franz BRIDOUX](#)

